

PROCEDURA EWAKUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH / ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

przebywających na terenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Brojcach na wypadek ogłoszenia alarmu

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w artykule 6. określa, że konieczne jest:

zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób.

Podstawowe wymagania określające warunki ewakuacji znajdują się w:

Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (zwanym dalej WT)

oraz

Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (zwanym dalej Rozporządzeniem MSWiA).

Zgodnie z powyższym budynek powinien być zaprojektowany i wykonany tak, aby zapewnić każdemu użytkownikowi możliwość ewakuacji.

§ 15.1. Rozporządzenie MSWiA opisuje ewakuację w następujący sposób:

Z każdego miejsca w obiekcie, przeznaczonego do przebywania ludzi, zapewnia się odpowiednie warunki ewakuacji, umożliwiające szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowanie do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także zastosowanie technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego [...].

Użytkownicy poruszając się drogami komunikacji ogólnej, zwanymi drogami ewakuacyjnymi, powinni mieć możliwość opuszczenia zagrożonej strefy i udania się do miejsca bezpiecznego, co określone jest w WT następująco:

§ 236.1.

Z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi powinna być zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej, bezpośrednio drogami komunikacji ogólnej, zwanymi dalej drogami ewakuacyjnymi.

Tym bezpiecznym miejscem może być inna strefa pożarowa lub wyznaczony punkt zbiórki do ewakuacji na zewnątrz obiektu.

Cel instrukcji

Celem przedmiotowej instrukcji jest określenie zasad postępowania w przypadku konieczności ewakuacji interesantów w tym osób ze szczególnymi potrzebami, które mogą okazjonalnie przebywać na terenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Brojcach. Obsługa petentów prowadzona jest w siedzibie zlokalizowanej przy ul. Długiej 19A w Brojcach.

Zakres stosowania

Ustalenia niniejszej instrukcji mają zastosowanie w przypadku wystąpienia na terenie Ośrodka pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, w wyniku którego nastąpi konieczności ewakuowania interesantów, w tym osób ze szczególnymi potrzebami.

Definicje

Droga ewakuacyjna- cały odcinek drogi do przebycia z dowolnego punktu w budynku do wyjścia końcowego na przestrzeń otwartą lub do innej strefy pożarowej.

Ewakuacja- zorganizowanie przemieszczanie się ludzi wraz z mieniem z miejsca, w którym występuje zagrożenie, na obszar bezpieczny.

Miejscowe zagrożenie- inne niż pożar zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego, działań człowieka lub naturalnych sił przyrody, stwarzające zagrożenia.

Osoba niepełnosprawna/ze szczególnymi potrzebami – osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami¹.

Panika- nagły, niepohamowany, często nieuzasadniony strach ogarniający zwykle dużą grupę ludzi.

Pożar- niekontrolowany proces spalania zachodzący poza miejscem do tego celu przeznaczonym, stwarzający zagrożenie dla osób oraz mienia.

Ośrodek- główny budynek administracyjno-biurowy Ośrodka Pomocy Społecznej w Brojcach, zlokalizowany przy ul. Długiej 19A

Utrudnienia w zakresie ewakuacji

1.1. Osób z dysfunkcjami wzroku

- brak świadomości występowania zagrożeń niesłyszalnych;
- brak reakcji na wizualne efekty towarzyszące katastrofom;
- zmiany zachodzące w szybkim tempie powodują panikę, stres, niechęć lub niemożność działania;
- brak reakcji na napisy i znaki ostrzegawcze;
- niemożność/trudności w zakresie samodzielnego poruszania się po terenie nieznanym.

1.2. Osób z dysfunkcjami słuchu

- nie słyszą sygnałów dźwiękowych;
- niemożność zbiorowego informowania o zagrożeniach za pomocą syren, głośników;
- utrudniona komunikacja, w szczególności w przypadku wystąpienia zadymienia lub ciemności;

1.3. Osób z niepełnosprawnością intelektualną

- strach, nieufność wobec osób nieznanych, obcych;
- możliwe trudności w zakresie zrozumienia i przetwarzania informacji o występującym zagrożeniu;
- kłopoty ze zrozumieniem poleceń;
- zainteresowanie nową sytuacją- ciekawość, która może narażać na niebezpieczeństwo;
- utrudnienia w zakresie nawiązywania kontaktu oraz realizacją poleceń osób koordynujących działaniami ewakuacyjnymi.

1.4. Osób z niepełnosprawnością ruchową

- utrudniona zdolność samodzielnego poruszania;
- dobór właściwych dróg ewakuacyjnych.

Po dokonaniu szczegółowej analizy ustalono, że na terenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Brojciech czasowo mogą przebywać osoby:

- niepełnosprawne ruchowo,
- z dysfunkcjami słuchu,
- z dysfunkcjami wzroku.

Prawidłowa ewakuacja wszystkich osób niepełnosprawnych powinna przebiegać w następujący sposób:

– w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z części budynku, w której powstał pożar lub te, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia.

Wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności powinny być osoby o ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach,

– osoby niepełnosprawne ruchowo oraz z dysfunkcjami wzroku należy ewakuować przenosząc na rękach, krzesłach, wózkach, kocach lub innym sprzęcie przeznaczonym do ewakuacji osób,

– jeżeli droga ciągami komunikacyjnymi (korytarz) może być niebezpieczna z powodu np.: dużego zadymienia lub wysokiej temperatury należy wybrać pomieszczenie do ukrycia się i bezpiecznego poczekania na pomoc. Pomieszczenie to powinno być oddalone od źródła ognia i dymu. Drzwi pomieszczenia lub okna w razie konieczności należy uszczelnić kocem lub odzieżą. Powiadomić zarządzającego ewakuacją lub służby, że w pomieszczeniu są osoby które oczekują na pomoc.

- podczas szukania schronienia należy w miarę posiadanych możliwości poddać ocenie otoczenie za oknem, ponieważ przybyłe służby ratownicze muszą mieć możliwość podjechania pod okna budynku samochodami przystosowanymi do ratowania ludzi na wysokości (drabina, podnośnik), dzięki któremu ewakuacja osób niepełnosprawnych będzie możliwa.

Sposoby zachowania i postępowania pracowników w przypadku ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami czasowo przebywających na terenie OPS Brojce.

1. Każda osoba będąca pracownikiem OPS Brojce, która zauważyła pożar lub uzyskała informację o pożarze lub innym zagrożeniu, obowiązana jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki winna natychmiast:

- 1) zaalarmować wszystkie osoby znajdujące się w sąsiedztwie niebezpiecznego zdarzenia narażone na jego skutki,
- 2) powiadomić swojego bezpośredniego przełożonego,
- 3) powiadomić Kierownika OPS lub jego zastępcę w celu podjęcia dalszych działań.

2. W przypadku ogłoszenia ewakuacji, za bezpieczne dotarcie osoby ze szczególnymi potrzebami do wyznaczonego punktu zbiórki poza strefę zagrożenia odpowiada pracownik obsługujący, będący w bezpośrednim kontakcie z tą osobą. Inni pracownicy są zobowiązani do pomocy w bezpiecznym przemieszczeniu takiej osoby do punktu zbiórki.

3. Sposoby postępowania wobec osób o szczególnych potrzebach podczas prowadzenia ewakuacji:

Sposoby komunikowania się z osobami z dysfunkcjami wzroku

Podczas ewakuacji, zanim nawiążesz kontakt fizyczny, uprzedź o tym osobę niewidomą. Rozpocznij od nawiązania kontaktu słownego. Wymień swoje imię i koniecznie powiedz co się dzieje.

1. Osoby niewidome korzystają ze swoich rąk dla utrzymywania równowagi, więc nie chwytaj jej za rękę, nie szarp, nie łap za łaskę, nie popychaj i nie przesuwaj. Jeśli chcesz taką osobę poprowadzić, zaproponuj jej swoje ramię. Wówczas stanie ona za tobą i chwyci cię dłonią nieco powyżej łokcia. Cztery palce wsunie pomiędzy twoją rękę i tułów, a kciukiem obejmie ramię z zewnątrz. W ten sposób osoba niewidoma będzie mogła doskonale orientować się, jakie ruchy wykonujesz.

Rys. Technika poruszania się z widzącym przewodnikiem

2. Poruszając się z osobą niewidomą, należy pamiętać, że przewodnik zawsze i wszędzie idzie pierwszy, a osoba niewidoma pół kroku za nim. Jako przewodnik należy obserwować nie tylko drogę przed sobą i osobą niewidomą, lecz także przestrzeń obejmującą jej tułów i głowę. Pozwoli to uniknąć ewentualnego narażenia na zderzenie z elementami wystającymi poza obręb ściany, np. wiszącymi. Tempo poruszania się powinno być dostosowane do możliwości osoby niewidomej.

3. Ważne jest, aby przewodnik doprowadził osobę niewidomą do jakiegoś stałego punktu. Nie wolno pozostawiać osoby niewidomej bez punktu odniesienia. Jeśli zdarzy się konieczność zostawienia osoby w otwartej przestrzeni, należy wówczas dokładnie określić warunki tej przestrzeni. Chodzi o to, by osoba niewidoma miała możliwość określenia swojego położenia i orientacji w miejscu, w którym się znalazła.

4. Jeżeli znajdziecie się w ciasnej przestrzeni (np. w wąskich drzwiach), zasygnalizuj to osobie niewidomej słownie oraz przez wysunięcie łokcia w tył. Wówczas osoba niewidoma schowa się za twoimi plecami i będziecie mogli pokonać drogę „gęsiego”. Idąc, koniecznie opisuj otoczenie i wskazuj przeszkody, np. schody „w górę”, „w dół”.

Rys. Korzystanie z technik poruszania się z przewodnikiem na schodach

5. Jeżeli musicie przejść przez drzwi, osoba niewidoma powinna znaleźć się po stronie zawiasów. Poinformuj odpowiednio wcześniej o takim manewrze i konieczności zmiany trzymanego ramienia. Ty otwierasz drzwi, a osoba niewidoma, zabezpieczając swoją twarz wolną ręką, złapie skrzydło, a następnie sama je zamknie.

Osoba niewidoma nie ma potrzeby wieszać się na twoim ramieniu, ani bardzo mocno zaciskać dłoni.

Jeśli chcesz ostrzec osobę niewidomą, zrób to w sposób konkretny.

Sam okrzyk „uwaga!” nie pozwoli osobie niewidomej zorientować się, czy ma się zatrzymać, uciekać, pochylić, czy coś przeskoczyć.

Podczas ewakuacji osób z dysfunkcjami wzroku należy pamiętać, że:

1. U osób tych, zmiany zachodzące w szybkim tempie powodują dezorientację, panikę, stres, niechęć lub niemożność działania.
2. Osoba niewidoma nigdy nie widziała pogorzeliska, rumowiska, ognia, sprzętu ratowniczego.
3. Osoba ta nie reaguje na wizualne efekty towarzyszące zagrożeniom.
4. Osoby z dysfunkcjami wzroku mają dobrze rozwiniętą pamięć przestrzenną najbliższego otoczenia, dlatego w przypadku usłyszenia komunikatu o ewakuacji, będą najprawdopodobniej kierowały się drogą, którą znają, a która może prowadzić np. do ogniska pożaru, stąd tak ważne jest wskazanie asystenta osoby niepełnosprawnej,
5. Osoby z dysfunkcjami wzroku mają trudność poruszania się bez przewodnika w terenie nieznanym lub znanym, lecz o zmienionej charakterystyce.

Elementy ułatwiające ewakuację osób z dysfunkcjami wzroku:

1. Brak lęku przed ciemnością,
2. Ufność w stosunku do osób widzących i dokładne wykonywanie ich poleceń głosowych,
3. Dotyk, słuch, węch i smak kompensują brak wzroku, również przy rozpoznawaniu zagrożeń,
4. Brak chęci samowolnego oddalania się i poruszania w nieznanym terenie, co ułatwia pracę ratownikom już po samej ewakuacji,
5. Sprawność fizyczna i umysłowa, możliwy kontakt głosowy.

Sposoby komunikowania się z osobami z dysfunkcjami słuchu

1) Podczas ewakuacji osoby głuche i osoby niedosłyszające będą potrzebowały wsparcia w sytuacji zagrożenia głównie w komunikacji, przekazaniu informacji i sprawdzeniu, czy została zrozumiana. W przypadku osób głuchych czy osób niedosłyszających stosowanie komunikatorów dźwiękowych jest mało skuteczne albo wręcz bezskuteczne.

2) Komunikacja z osobami z dysfunkcjami słuchu musi być realizowana za pomocą specjalnych środków powiadamiania o zagrożeniu. W głównej mierze konieczny będzie kontakt osobisty. Jeśli nie potrafimy w żaden inny sposób ostrzec, to chociażby przez napis na kartce.

3) Zanim zaczniesz mówić do osoby niesłyszącej lub niedosłyszającej, upewnij się że na ciebie patrzy. W zależności od sytuacji możesz zamachać ręką, dotknąć jej ramienia. Mów z twarzą zwróconą w kierunku rozmówcy. Jeżeli osoba niesłysząca lub niedosłyszająca nie zrozumie któregoś zdania, nie powtarzaj go, a ujmij to, co chcesz powiedzieć inaczej.

Podczas ewakuacji osób z dysfunkcjami słuchu należy pamiętać, że:

- 1) osób tych nie poinformujemy o zagrożeniu za pomocą DSO (dźwiękowy system ostrzegawczy), informacji głosowych, syren, głośników,
- 2) osoby te czytają z ust lub rozmawiają w języku migowym (nieznajomość języka migowego wśród większości społeczeństwa utrudnia przekazywanie informacji o obecności innych zagrożeń),
- 3) osoby te mogą mieć problem w przekazaniu informacji o swoim stanie zdrowia,
- 4) z osobami tymi będzie utrudniony lub wręcz niemożliwy kontakt w ciemności i zadymieniu.

Elementy ułatwiające ewakuację niedosłyszących:

- 1) sprawność fizyczna umożliwia samodzielne poruszanie się oraz samodzielne wykonywanie zalecanych i zademonstrowanych czynności,
- 2) wyostrzone receptory wzroku, węchu i dotyku kompensują brak słuchu,
- 3) ufność w stosunku do osób słyszących i otwartość na pomoc z ich strony.

Wytyczne w zakresie ewakuacji osób z niepełnosprawnością intelektualną

1. Nawiąź kontakt słowny

- a) wymień swoje imię i nazwisko;
- b) poinformuj o zaistniałej sytuacji oraz konieczności ewakuowania się z budynku;
- c) ustal czy w budynku obecny jest opiekun.

2. Zaproponuj pomoc w opuszczeniu miejsca występowania zagrożenia.

3. Upewnij się, że osoba z niepełnosprawnością intelektualną opuściła strefę zagrożenia.

4. W przypadku, gdy osoba z niepełnosprawnością intelektualną przebywa na terenie biurowca wraz z opiekunem, którego nie udało się odnaleźć do momentu opuszczenia strefy zagrożenia, pozostaj z tą osobą w miejscu bezpiecznym oraz postaraj się ustalić miejsce przebywania opiekuna.

5. Pamiętaj, że osoby z niepełnosprawnością intelektualną mogą być nieufne wobec osób im nieznanych oraz przejawiać zainteresowanie zaistniałą sytuacją, co może w znaczny sposób utrudnić ich ewakuację.

Wytyczne w zakresie ewakuacji osób z niepełnosprawnością ruchową

1. Poinformuj o zaistniałej sytuacji oraz konieczności ewakuowania się z budynku, wskaż właściwą drogę ewakuacji.

2. Zaproponuj pomoc w opuszczeniu miejsca zagrożenia.

3. Udzielenie pomocy w ewakuacji osobom z dysfunkcjami ruchu może polegać na wyniesieniu ich ze strefy zagrożenia. Aby wynieść osobę poszkodowaną, należy użyć dowolnej metody, ważne, aby była ona skuteczna oraz nie powodowała znacznego opóźnienia w ewakuacji. Dobór odpowiedniej metody, zależeć będzie w głównej mierze od ciężaru (wagi) osoby ewakuowanej oraz liczby ratowników.

Panika wśród osób z niepełnosprawnością

Panikę osób z niepełnosprawnością wywołują następujące czynniki:

1. Gwałtowny, dynamiczny ale dający się zaobserwować wzrokowo rozwój zdarzenia, powodujący zbliżenie się strefy zagrożenia (np. rozwój pożaru do wielkości przekraczającej wzrost człowieka i zbliżająca się strefa spalania, obniżenie się strefy zadymienia do wysokości oczu),
2. Nacisk tłumu, w szczególności dotyczy osób niewidzących oraz niedowidzących,
3. Brak oświetlenia, w szczególności dotyczy osób niepełnosprawnych ruchowo oraz niedosłyszących,
4. Krzyki i wrzaski o charakterze panicznym osób z tłumu,
5. Nagły, głośny alarm pożarowy lub określający inne zagrożenie, przy jednoczesnym pojawieniu się symptomów zagrożenia (dym, temperatura, płomienie, trzaski, krzyki itp).

Panika może zostać opanowana w zarodku lub też może się dynamicznie rozwinąć, tak jak rozwija się zagrożenie.

Na rozwój paniki mają wpływ następujące zjawiska:

1. Szerzenie się przerażenia w grupie i objawów strachu u innych,
2. Rozwój strachu spowodowany niebezpieczeństwem niemożliwym do opanowania,
3. Pojawienie się jednostkowych zachowań o charakterze panicznym np. paniczny wrzask, paniczna ucieczka, paniczne przepychanie się do wyjścia.

Możliwość wybuchu paniki zawsze istnieje w razie pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w obiektach, w których przebywa większa liczba ludzi. Poznanie istoty tego zjawiska jest bardzo trudne, gdyż nie istnieją tu możliwości eksperymentowania nawet na małą skalę. Pewne jest, że ludzie wchodzący w skład tłumu ogarniętego paniką całkowicie tracą swoje indywidualne cechy osobowości i stają się elementem potężnego, groźnego, niszczącego tworu, który nie kieruje się żadnymi

przesłankami logicznego myślenia i rzeczywistej oceny sytuacji. Tłum, ogarnięty paniką może sparaliżować i uniemożliwić w ogóle przeprowadzenie akcji ratowniczej.

Przeciwdziałanie panice jest niezmiernie trudne i nie można podać w tym zakresie jednoznacznych recept. Dokonać tego mogą ludzie obdarzeni autorytetem formalnym, wynikającym z tytułu pełnionej funkcji czy zajmowanego stanowiska lub autorytetem nieformalnym wynikającym z typu osobowości. Mowa tu o osobach odważnych, konsekwentnych, charyzmatycznych. Należy pamiętać, że przy ewakuacji osób niepełnosprawnych ogromną rolę odgrywają asystenci osób niepełnosprawnych. To oni swoją postawą, głosem, empatią, niewyolbrzymianiem istniejącego zagrożenia ułatwią ewakuację. Osoba niepełnosprawna poczuje się wówczas bezpieczna i uzyska pewność, że nie zostanie z zagrożeniem sama. Środki przeciwdziałania panice są różne, często krańcowo przeciwstawne. Można tu wymienić: przykład osobisty, zdecydowany nakaz, wykazanie nierealności niebezpieczeństwa, przedstawienie groźby większego niebezpieczeństwa, użycie siły, unieszkodliwienie przywódców paniki. Opanować ludzi ogarniętych paniką, prących do przodu mogą raczej osoby znajdujące się z tyłu tłumu, niż na jego czele.

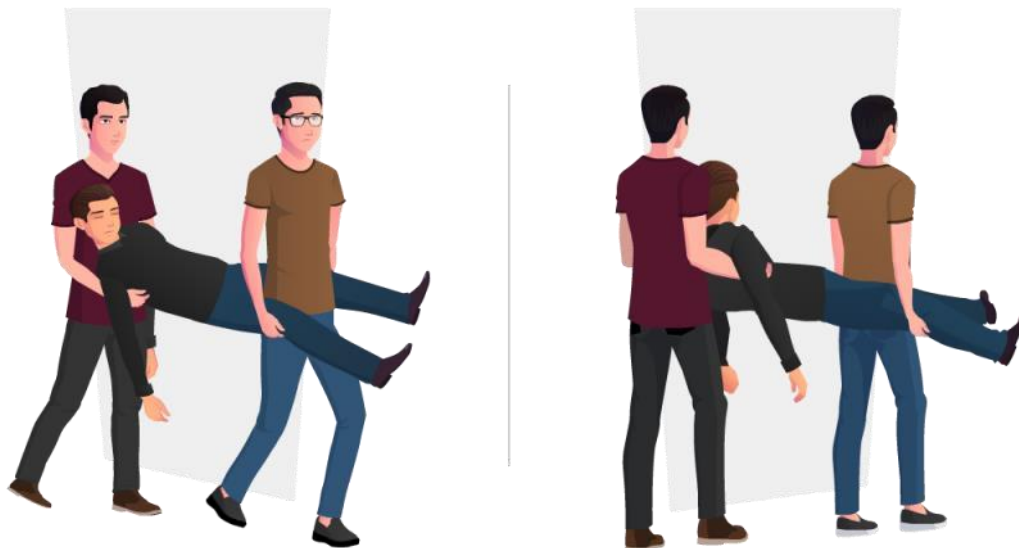
W trakcie prowadzenia akcji ratowniczej najczęściej można spotkać się z uległymi panice grupami ludzi, znajdującymi się w rzeczywistym lub urojonym niebezpieczeństwie, którzy zatracili poczucie rzeczywistości i podejmują nieprzemyślane i niebezpieczne działania, jak np. niewidomy może ukryć się w miejscu wg niego bezpiecznym, a okaże się, że jest to miejsce wyjątkowo niebezpieczne.

W takiej sytuacji najlepszym środkiem przeciwdziałania będzie szybkie dotarcie asystenta osoby niepełnosprawnej do zagrożonej osoby i pozostanie przy niej do czasu zorganizowania akcji ratowniczej przez jednostki straży pożarnej. Sam fakt przybycia kogoś z zewnątrz wytwarza u ratowanych przekonanie, że jednak zagrożenie nie jest tak wielkie i istnieją drogi ratunku, gdyż w przeciwnym razie nikt by tu nie mógł dotrzeć.

SPOSOBY EWAKUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH RUCHOWO I Z DYSFUNKCJAMI WZROKU

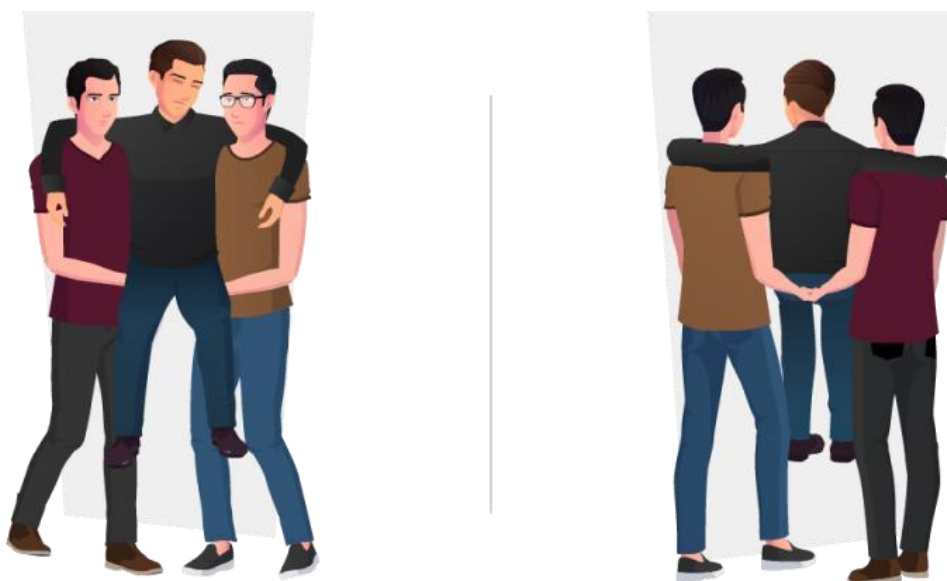
Przenoszenie ratowanych osób z niepełnosprawnościami lub innymi szczególnymi potrzebami może odbyć się przy zastosowaniu jednego z opisanych w dalszej części sposobów.

Chwyt „kończynowy” – jeden z ratowników chwyta ewakuowanego pod pachy, stojąc od strony jego głowy, a drugi pod kolana, stojąc tyłem do ratowanego. Tak ustawieni ratownicy wynoszą ewakuowanego.

Rys. Chwyt kończynowy

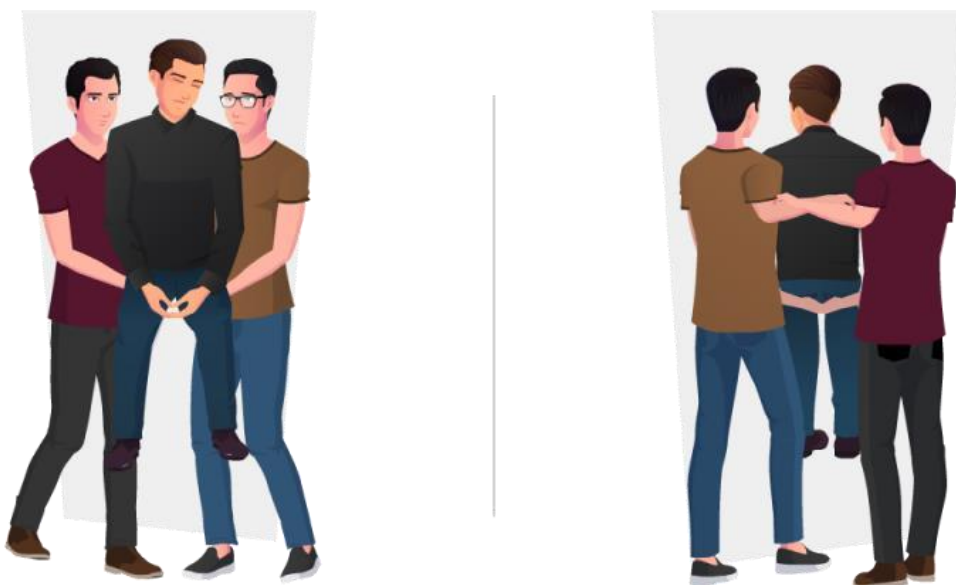
Przenoszenie „na stołeczku” – ratownicy odpowiednim uchwycem dłoni tworzą siedzenie z rąk, na których siada ratowany, trzymając ratowników za szyję. Ratownicy lekko zwrócenii do siebie, ukośnie do kierunku ewakuacji, wynoszą ratowanego.

Rys. Chwyt „na stołeczku”

Przenoszenie chwytem „huśtawkowym” – ratownicy chwytają się za ręce „zewnątrznie”, wkładając je pod siedzenie ratowanego, rękami „wewnętrznymi”, po wzajemnym uchwycie na wysokości łokcia

zabezpieczają ratowanego od tyłu, tworząc wsparcie na wysokości górnej części jego pleców. Chwyt huśtawkowy stosuje się w wypadku ratowania osób, które doznały obrażeń jednej lub obu rąk i nie mogą trzymać się za szyję ratowników.

Rys. Chwyt huśtawkowy

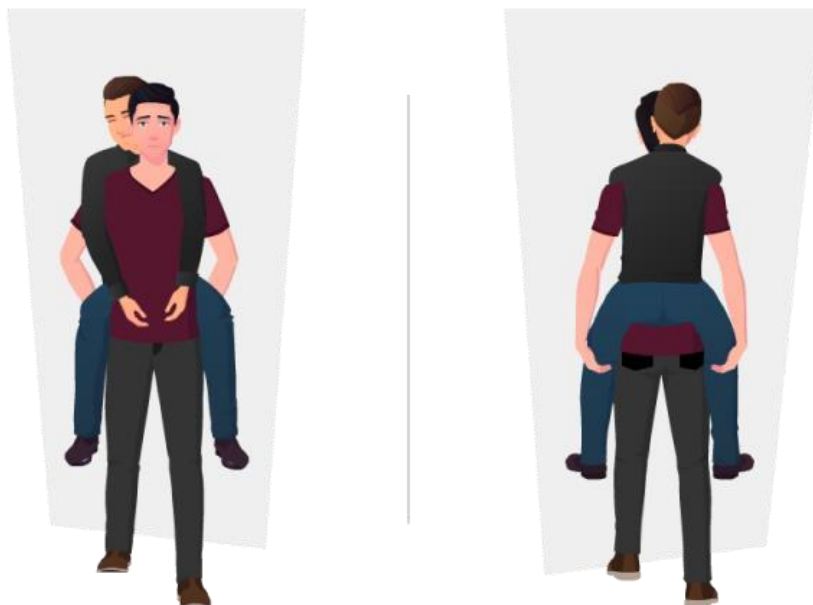
Przenoszenie chwytem „strażackim” – polega na tym, że ratowany po odpowiednim chwycie wstępnym wykonanym przez ratującego znajduje się w poprzecznym ułożeniu, zwisając na jego barkach. Ratujący ma jedną rękę przełożoną pomiędzy nogami ratowanego, trzymając go za rękę na wysokości nadgarstka, druga ręka ratowanego zwisa swobodnie z tyłu. Ratujący ma również drugą rękę wolną i może jej użyć, np. do przytrzymania się poręczy schodów, bocznic drabiny.

Rys. Chwyt strażacki

Przenoszenie chwytem „na barana” – ratowany leży na plecach ratownika i przytrzymuje się rękami za jego szyję. Ratujący podchwytuje pod kolana przytrzymuje ratowanego w ten sposób, aby środek

ciężkości ratowanego znajdował się na wysokości krzyża ratującego. Ratownik jest lekko pochylony do przodu.

Rys. Chwyt „na barana”

Ewakuacja przy użyciu krzesła ewakuacyjnego (zob. instrukcje użycia krzesła ewakuacyjnego w dalszej części).

NUMERY ALARMOWE

- Numer alarmowy – 112
- Straż Pożarna – 998
- Pogotowie Ratunkowe – 999
- Policja – 997
- Straż Miejska – 986
- Pogotowie Gazowe – 992
- Pogotowie Energetyczne – 991
- Pogotowie Wodociągowe – 994
- Pogotowie Ciepłownicze – 993

Postanowienia końcowe

Każdy pracownik OPS Brojce, niezależnie od niniejszej procedury, mając na uwadze zapisy Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych ma obowiązek okazania wszelkiej pomocy osobie ze szczególnymi potrzebami.